

Els últims frares franciscans

L'orde de Sant Francesc d'Assís abandona Lleida després de 800 anys d'història a la ciutat i en un context creixent de tancament de comunitats provocat per la crisi de vocacions que impedeix relleus generacionals

Fra Joaquim Recasens embalat un crucifix | Adrià Costa

Les instal·lacions de la residència d'avis Sant Antoni de Pàdua de **Lleida** son com un "rebedor" que dona accés al santuari que porta el mateix nom del sant. El temple és buit, i així seguirà en els propers mesos, perquè en aquest espai no es contempla que s'hi facin més misses. La raó, la marxa dels quatre **frares franciscans** que fins ara hi vivien i que mantenien viva la flama de la fe catòlica inspirada en **Sant Francesc d'Assís** que, a la ciutat, ha durat vuit segles.

[noindent][intext1]

Aquest foc s'està apagant aquests dies a la capital del Segrià per culpa d'una crisi de vocacions que ha deixat l'orde en un camí que s'aproxima sense remei a l'extinció. No hi ha relleu generacional en el món dels frares, i Lleida, ciutat on afectuosament els hi diuen "frarets", és l'exemple recent que evidencia aquest progressiu afebliment.

Fra **Joaquim Recasens** rep **NacióDigital** a les portes de l'església. Ell n'hi diu ?casa?. No és estrany. Hi porta vivint 21 anys, des que en tenia 39. Totes les raons per explicar les causes del **debilitament d'aquesta comunitat** es poden ben resumir en la breu conversa inicial sobre edats i dates. Recasens té ara 60 anys i és el més jove dels quatre franciscans lleidatans que queden al convent. La informació és concloent i clarificadora. Explica moltes coses sense necessitat de profunds anàlisis ni d'homilies a les misses.

La darrera es va celebrar el passat diumenge, i va ser austera i quotidiana, com si se n'hagués de celebrar una altra l'endemà. No va passar ni passarà, perquè els frares estan en procés

d'ordenar documents, embalar objectes i endreçar el convent per al seu total tancament després que el Capítol Provincial franciscà de la Immaculada Concepció prengué la decisió de passar el forrellat al convent en la reunió que es celebra cada tres anys per analitzar la situació de les comunitats.

[slideflaix]1747[/slideflaix]

¿Tancar una casa és una tasca molt feixuga?, admet Recasens, que conversa a mode de tertúlia amb els dos altres religiosos que queden al convent lleidatà després que a principis de setmana marxés el primer dels quatre ¿frarets?.

Genís Sánchez, de 75 anys, i **Francesc Vilà**, de 85, admeten la ¿tristor? que els hi suposa la clausura, per bé que entomen la decisió dels responsables provincials de l'orde amb una resignació digna del que son, homes de Déu: ¿Ens destinen a altres convents i obeïm?, apunta Vilà. Ho fa, no obstant, amb la boca petita, perquè a Lleida assegura estar-hi còmode, oimés davant la situació d'haver de fer un trasllat com el que s'està duent a terme des de fa dies. En el seu cas, anirà a **Barcelona**, mentre que Recasens i Sánchez enfilaran el camí cap a la comunitat de frares d'**Albacete**, a Castella-La Manxa, on actualment hi ha un grup de quatre eclesiàstics.

En aquest sentit, els germans, que transiten sense hàbit per sales i despatxos, expliquen que el convent i la comunitat funcionava bé amb quatre membres, i apunten que des de fa dècades que els franciscans lleidatans eren aquest mateix nombre. ¿Als anys seixanta havien arribat a ser deu?, diu Recasens, un rodamón d'aquest ofici místic. ¿He estat a Barcelona, a la **Bisbal**, a **Berga**, a **Vic** i fins ara a Lleida?, explica.

[intext2]

Tots els **convents** de ¿comarques? (també n'hi havia hagut a **Balaguer**, **Cervera**, **Puigcerdà** i la **Seu d'Urgell**) han anat tancat les portes en els darrers anys, i amb la definitiva clausura del lleidatà la segona setmana de setembre, a Catalunya en quedaran només dos; **Sabadell**, on hi ha quatre religiosos, i Barcelona, on se'n compten una desena. A l'Estat espanyol, els cenobis han passat de 48 a 43 en els darrers anys.

Els **signes dels temps** menen a una integració de les comunitats amb l'objectiu de reagrupar els monjos, cada cop més grans i amb majors dificultats en les tasques de gestió: ¿Ja no tenim espatlles suficients per suportar tota l'estructura?, diu Recasens, que fa una diagnòsi breu per resumir els perquè de la manca de vocacions religioses: ¿Entre Déu i el diner, la societat prefereix la segona opció?, opina assegut en una butaca de de la sala de visites que hi ha al convent.

Una història de vuit segles

Els franciscans es van instal·lar a la ciutat de Lleida **l'any 1217** i va ser la primera comunitat d'aquest orde a la **Corona d'Aragó**, una fita que els més dogmàtics ressalten pel fet que, d'acord amb la mitologia catòlica local, el mateix Sant Francesc d'Assís va visitar el municipi quan es va obrir el convent. Vuit segles més tard, l'església quedarà en desús un cop marxin els tres frares que, aquests darrers dies, fan misses privades. ¿No sabem què se'n farà d'aquest espai i qui se'n cuidarà?, es sincera Vilà, a qui l'enriola el fet de sentir-se tan protagonista als mitjans de comunicació. ¿És llàstima que sigui quan marxem que ens facin cas?, riu mentre intenta posar bona cara a l'objectiu i no semblar massa encarcerat.

[intext3]

La porta principal de l'església de Sant Antoni de Pàdua s'ha obert, potser per darrer cop, per deixar marxar ¿feligresos? (els dos que firmen aquesta crònica). Aquest pas principal és, des de fa una setmana, un espai buit. Els fulls de calendaris de misses han quedat desfasats a l'espera que el bisbat decideixi quina ha de ser la funció d'aquesta **esglesia neogòtica** que presenta excel·lents **pintures** del reconegut pintor lleidatà **Víctor Pérez Pallarés**.

No està previst que es reobri per acollir franciscans malgrat l'esperança que serva fra Recasens, que opina que l'orde no desapareixerà mai. La manca de vocacions no el desanima, i usa una frase de Sant Francesc d'Assís per reblar el seu moderat optimisme: ¿Beneixo els meus germans, els que estan a l'orde i els que hi vindran, fins la fi dels segles?. Ho diu a mode de

conclusió. Per acabar recorda que ell marxa, però que el seu nou destí ?també és casa?. S'acomiada afectuosament i fa un mutis per la porta. Dels darrers que farà Lleida.